

Diabetesforeningens
HÅNDBOG I
LOKALPOLITISK
INDFLYDELSE

med de gode eksempler

| **diabetes**
foreningen

Diabetes på den politiske dagsorden

Diabetesforeningens frivillige gør hver dag en kæmpe forskel for andre med diabetes, f.eks. ved at afholde lokale arrangementer, hvor man kan møde andre med diabetes, arrangere motionsgrupper eller motivationshold. Men de indsatser kan ikke stå alene. Derfor er det vigtigt, at vi sammen arbejder for at sikre indflydelse på lokalpolitiske beslutninger til gavn for alle med diabetes. Diabetesforeningens budskabspapir 'Rollen som politisk aktiv', som findes på Frivilligportalen på diabetes.dk, beskriver, hvordan man som politisk aktiv frivillig skal agere som repræsentant for Diabetesforeningen.

Denne håndbog har til formål at give inspiration og konkrete råd til, hvordan man kan sætte diabetes på politiske dagsorden lokalt, og samler gode råd og eksempler. Eksemplerne tager udgangspunkt i erfaringer fra frivillige, der har arbejdet for at sætte diabetes på den politiske dagsorden i deres kommune og kan fungere som inspiration for andre.

God læsning!

Diabetesforeningen

Hvem er ansvarlig for Diabetesforeningens politiske arbejde?

Det politiske arbejde i Diabetesforeningen koordineres af hovedkontoret, ved Politisk Sekretariat. De politiske mærkesager tager udgangspunkt i den vedtagne strategi, som besluttet af Repræsentantskabet. Den vedtagne strategi og de politiske mærkesager kan findes på diabetes.dk.

Regionsudvalgene holder fingeren på pulsen og kommer med input til høringssvar og henvendelser til regionerne via hovedkontoret. Regionsudvalgene står for kontakten til lokalforeningerne, herunder henvendelser fra lokalforeninger vedr. politiske forhold i kommunerne. Regionsudvalgene er med til at udpege Diabetesforeningens repræsentanter i regionale og kommunale råd og udvalg, og løbende melde ind til hovedkontoret, hvem der er Diabetesforeningens repræsentanter. Regionsudvalgene bistår repræsentanterne i råd og udvalg med støtte og viden. De har samtidig ansvar for, at repræsentanterne er orienterede om Diabetesforeningens aktuelle mærkesager.

Høringssvar på regionalt og nationalt niveau, koordineres og sendes fra hovedkontoret, gerne sammen med regionsudvalgene, når det er regionalt. Hovedkontoret indsamler input fra regionsudvalgene til høringer af regional karakter, fx regionale sundhedsaftaler, forløbsprogrammer og sparekataloger. Diabetesforeningen kan afgive høringssvar på kommunale høringer sammen med lokalforeningen, hvis der er lokalpolitiske sager, der berører foreningens mærkesager eller på anden vis berører mennesker med diabetes.

Det er vigtigt, at Diabetesforeningen fremstår som én samlet enhed, når vi henvender os til offentlige myndigheder (fx region/kommune). Netop det giver større mulighed for at blive taget alvorligt og få indflydelse. Derfor er det vigtigt, at en politisk indsats koordineres i et samarbejde mellem regionsudvalgene og hovedkontoret.

Søg sparring

Regionsudvalgsformanden

Det kan være en god idé at kontakte regionsudvalgsformanden, hvis man vil arbejde politisk med en sag, både for at få sparring men også for at sikre, at regionsudvalgsformanden er orienteret. Hovedkontoret er i dialog med regionsudvalgsformanden for at koordinere de politiske sager lokalt.

📍 Kontaktoplysninger for alle regionsudvalgsformænd kan findes her:

diabetes.dk/diabetesforeningen/kontakt/regionsudvalg.aspx

DIABETESFORENINGENS VISION

- Sammen om et godt liv med diabetes – og en fremtid uden

DIABETESFORENINGENS MISSION

Diabetesforeningen skal virke for

- At forbedre livskvaliteten for diabetikere
- At øge helbredelsesmulighederne for diabetes
- At forebygge diabetes og dens følgesygdomme

DIABETESFORENINGENS POLITISKE ARBEJDE

- Diabetesforeningens vision og mission bliver kun til virkelighed, hvis foreningen har politisk indflydelse.

Sigtet med det politiske arbejde er derfor at opnå indflydelse på nationalt, regionalt, kommunalt og internationalt niveau for at få sat diabetessagen på dagsordenen og påvirke beslutningstagere. Foreningens politiske arbejde tager sit afsæt i det stigende antal diabetikere, den aktuelle politiske dagsorden og i foreningens strategi.

Det kommunalpolitiske system

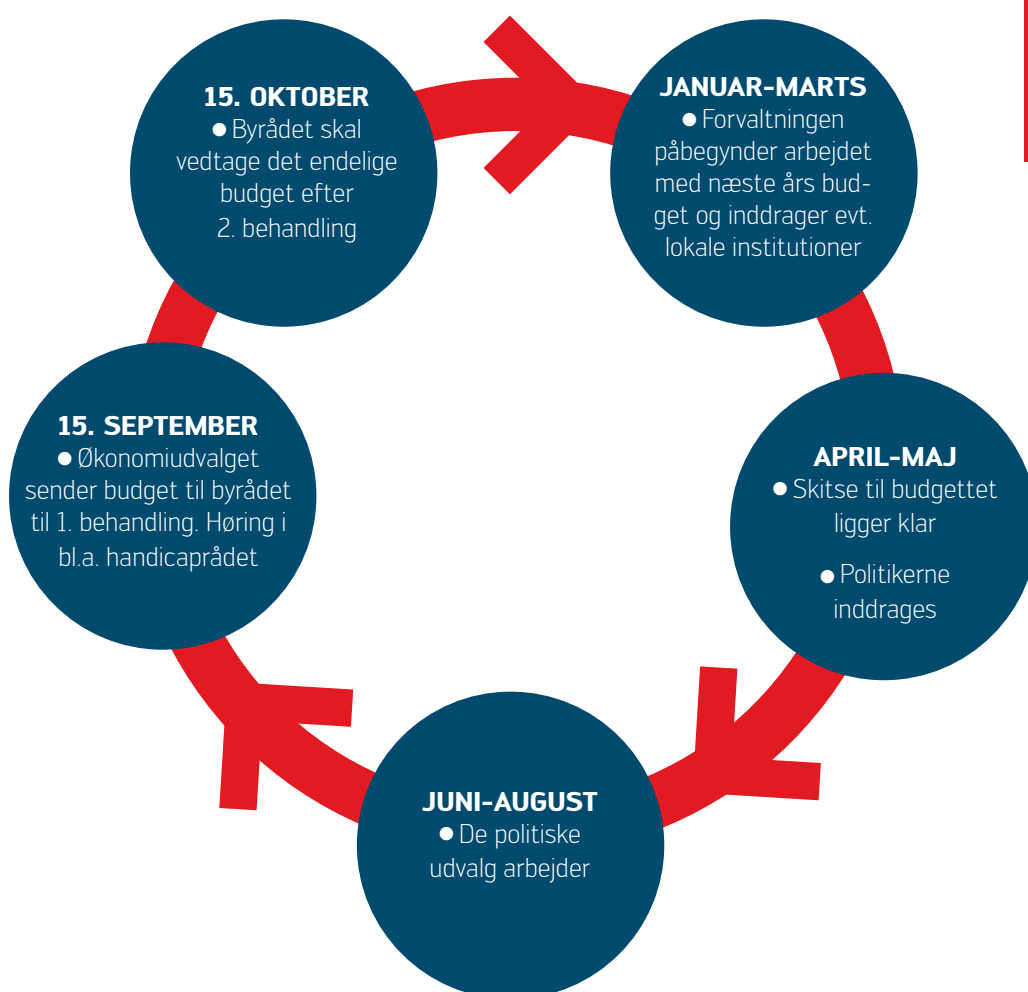
Det er vigtigt at kende det politiske system, som man ønsker at påvirke. Det kommunale system er komplekst og der er forskellige styreformer i forskellige kommuner. Men helt overordnet er det kommunalbestyrelsen, altså byrådet, der træffer beslutninger i kommunen. Men i praksis overlades mange beslutninger til politiske udvalg eller forvaltningen.

De beslutninger, der træffes i kommunen, afhænger ofte af den økonomiske ramme i kommunen. Derfor er det vigtigt at kende til kommunens økonomiske planlægning. Fra januar påbegynder kommunen at genere viden og ideer. Her har man som borger mulighed for at komme med ønsker til byrådet. I maj måned skal der foreligge en skitse til næste års budget. Senest 15. september skal økonomiudvalget sende budgettet til behandling i byrådet. Byrådets forslag til næste års budget sendes altid i offentlig høring.

Vidste du:

- Alle borgere i kommunen kan følge et byrådsmøde, og mødedatoer og materiale fremgår af kommunens hjemmeside
- Alle email-adresser og telefonnumre på kommunens byrådsmedlemmer står på kommunens hjemmeside
- Forvaltningen i en kommune har pligt til at vejlede kommunens borgere om reglerne på et område

KOMMUNENS BUDGETÅR

Inden man begynder at arbejde politisk

Hvor finder man de politiske sager?

En politisk sag kan dukke op på mange måder. Det kan f.eks. være en af Diabetesforeningens medlemmer, der henvender sig til Diabetesforeningens lokalforening. Sagen kan også være et dokument – f.eks. et budgetnotat, der varsler nedskæringer i kommunen, som potentielt kan berøre mennesker med diabetes. Eller det kan være at kommunen ikke har de tilbud, man mener de bør have eller at kvaliteten ikke er god nok. Det er altid en god ide at drøfte, hvor sagen kommer fra og sagens eventuelle dokumentation, inden man gør noget lokalpolitisk.

Stil spørgsmål til sagen

En del materiale, som fx de kommunale budgetter, kan være svært at gennemskue og få overblik over. Derfor er det vigtigt at stille spørgsmål til materialet. Det er altid i orden at få kommunens embedsfolk eller politikere til at forklare et forslag, hvis det er svært at forstå. Ofte er der langt mere fokus på administrative konsekvenser af en omlægning eller nedskæring end på konsekvenserne for borgerne. Derfor er det vigtigt at spørge ind til det. For eksempel:

- **Det fremgår ikke af materialet, hvad konsekvenserne er for de berørte borgere på det pågældende Center for Forebyggelse? Det vil vi gerne have uddybet, herunder hvad det betyder for kvaliteten af den undervisning, der fremover kan ydes?**

Hvad er Diabetesforeningens budskab og argumenter

Det er meget vigtigt at have fokus på de budskaber, som Diabetesforeningen vil have frem på den konkrete sag. Det vil gøre det nemmere at skabe kontakt til både politikere, samarbejdspartnere og pressen. Budskaberne skal understøttes af gode argumenter i sagen.

Hvad er Diabetesforeningens værdier

Det er meget vigtigt at tage udgangspunkt i Diabetesforeningens værdier, når man repræsenterer Diabetesforeningen i forskellige sammenhænge, herunder også politisk.

Hvad ønsker man opnå i den konkrete sag?

Der kan der være forskellige mål med indsatserne i en politisk sag. Derfor er det vigtigt på forhånd at gøre sig tanker om formålet. F.eks. ønsker vi:

- **Få forslaget ændret eller taget af bordet?**
- **Få skabt bevidsthed i offentligheden om konsekvenserne af forslaget?**
- **Skabe netværk og samarbejde med andre organisationer i kommunen?**

Hvem kan man samarbejde med lokalt?

Der kan være mange forskellige samarbejdspartnere, det er vigtigt at have overblik over i forhold til den konkrete sag. Derfor er det vigtigt på forhånd at gøre sig tanker om hvilke mulige alliancer og samarbejdspartnere der er. Det kan fx være:

- **Embedsmænd**
- **Politikere**
- **Ledere eller medarbejdere på kommunens forebyggelsestilbud**
- **Andre frivillige organisationer, idrætsforeninger, ældreråd, fagforeninger m.v.**
- **Private virksomheder**

Vidste du:

Diabetesforeningens budskaber finder man inde på Diabetesforeningens hjemmeside under fanebladet 'Vi mener' eller på Frivilligportalen under 'Politisk arbejde'

Vidste du:

Diabetesforeningen arbejder ud fra følgende værdier: Troværdighed, åbenhed, respekt og empati. Værdierne er uddybet på diabetes.dk under fanebladet 'Om os'.

Hvad vil man gøre?

Der kan være forskellige handlemuligheder afhængig af sagen og målet med indsatsen, budskabet og samarbejdspartnere. Derfor er det vigtigt på forhånd at drøfte hvem, der gør hvad hvornår. Det kan fx være:

- **At udarbejde hørings svar**
- **At rette henvendelse til et politisk udvalg, byrådet eller enkelte politikere**
- **At søge fælles reaktion med andre borgere, organisationer m.v.**
- **At skrive pressemeddelelse eller læserbrev til pressen**

Hvordan kan man bedst opnå politisk indflydelse?

Følgende afsnit tager udgangspunkt i undervisningen i politisk interessevaretagelse ved Maria Steno på Diabetesforeningens regionsmøder i efteråret 2019.

Der er 5 veje til politisk indflydelse:

■ **Gå ind ad fordøren**

Brug den tid det kræver at afdække det lokalpolitiske landskab – både via formelle og uformelle kanaler. Borgmesteren er den vigtigste i en kommune, og de ledende embedsmænd har stor magt. Undervurder aldrig et godt samarbejde med forvaltningen.

■ **Jo før jo bedre**

Start dialogen så tidlig som muligt, her er muligheden for at påvirke en beslutning størst.

■ **Løs flere problemer en én**

Kom med løsninger, som både løser jeres eget problem og appellerer til borgere, forvaltningen og politikere. Vis gerne de gode eksempler.

■ **Giv kommunen/regionen æren**

Placer kommunen og politikerne i helterollen, og hold jer selv i baggrunden.

■ **Dialog før synlighed – og hav altid fakta i orden!**

Vælg altid dialog før synlighed. Gå ikke alene – søg samarbejde, opbyg alliancer og indgå i partnerskaber. Byg på lovgivning, fakta og analyse, fortæl med følelser og eksempler

Hvad er de gode forudsætninger for at påvirke politik:

- **Tydelige mål**
- **Godt netværk**
- **Tålmodighed**
- **Synlige**
- **Mod**
- **Giv altid noget igen, fx viden, gode eksempler, god omtale**
- **Forstå spillereglerne**
- **Vær troværdig og hav altid fakta i orden**

Råd, nævn og udvalg

Der er mange muligheder for indflydelse som brugerrepræsentant i lokale råd, nævn og udvalg, og Diabetesforeningen står stærkere, hvis vi står sammen med andre foreninger og organisationer. Derfor er det helt oplagt at se på, om der er nogle råd, nævn og udvalg, man kan deltage i som brugerrepræsentant.

EKSEMPLER PÅ RÅD I EN KOMMUNE

Handicaprådet rådgiver kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål. Handicaprådet sammensættes af 3-7 medlemmer fra handicaporganisationerne i kommunen udpeget efter indstilling fra Danske Handicaporganisationer og 3-7 medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen. Diabetesforeningen er medlem af Danske Handicaporganisationer, og kan således indstille medlemmer til Handicaprådet.

➔ Læs mere om handicaprådet på www.handicap.dk.

Ældrerådet rådgiver kommunalbestyrelsen om ældrepolitiske spørgsmål, f.eks. om en kommunes handleplaner for demens og diabetes.

Regionale råd og udvalg

På regionens hjemmeside fremgår desuden de regionale udvalg, som er relevante for diabetessagen. I region Nordjylland har man f.eks. Det Regionale Diabetesudvalg, hvor der sidder medlemmer fra Diabetesforeningen. Diabetesudvalget har til opgave at overvåge kvaliteten af og komme med forslag til forbedringer af diabetesbehandlingen. I Region Syddanmark er der f.eks. et Sundhedsbrugerråd, hvor der også er patientrepræsentanter fra f.eks. Diabetesforeningen.

Læs mere om at være brugerrepræsentant:

➔ danskepatienter.dk/vibis/organisatorisk-inddragelse

Vidste du:

- På regionens eller kommunens hjemmeside kan man finde relevante råd og udvalg, samt en oversigt over medlemme. Informationen vil oftest findes på kommunens eller regionens hjemmeside under fanen 'politik' → 'råd og udvalg'. Dagsordener og referater vil også kunne findes på siden.
- Regionsudvalgene er med til at udpege Diabetesforeningens repræsentanter i regionale og kommunale råd og udvalg og bistår repræsentanterne i råd og udvalg med støtte og viden.

Sådan kan man arbejde politisk – de gode eksempler

I det følgende har vi samlet erfaringer fra frivillige, der arbejder politisk for diabetesagen i deres kommune eller region. Erfaringerne er indsamlet på regionsmøderne i efteråret 2019 blandt frivillige, der deltog i en workshop om lokalpolitisk interessevaretagelse.

Netværk og kontakt til politikere og embedsmænd:

Vi bruger vores fritid på det, og vi dukker også op andre netværk både for at blive set, men også for at støtte de frivillige sammenhænge (...) det er guld værd at have den type relationer så længe man ikke misbruger dem"

Vi sørger for at invitere os selv op på hans [borgmesterens] kontor mindst en gang om året (...) Vi vil orientere om, hvad der foregår i Diabetesforeningen og så gir han en kop kaffe, det er ikke sikkert det varer ret lang tid men det er en måde at holde forbindelsen ved lige og han ved hvem vi er og omvendt (...) det betyder næste gang der skal være ældredage, så kommer der automatisk en indbydelse ud' kunne I ikke tænke jer at få en stand nede i rådhusalen, hvor I kan dele jeres ting ud"

Hvis jeg skal skrive til borgmesteren (...) så bruger jeg Facebook, så går jeg ind på sådan en privat besked naturligvis (...) borgmesteren skal jo ikke udstilles"

Jeg arbejder mere sammen med regionen og der har vi gjort det, at vi har sendt en dagsorden og så har vi også givet dem [embedsmændene] nogle hjemmeopgaver, hvordan er tildeling af pumper, hvor langt er I nået med det"

Deltag i råd og udvalg:

Jeg ved ikke om man jeg skal kalde det lobbyisme, men i min lokalforening, der gør vi det for at få bredt diabetes[sagen] ud, også i forhold til hjælpemidler, så har vi valgt at blive medlem af DH (...) jeg fortæller hvad vi kan og hvordan vores sygdom fungerer, og den viden de får gør, at [der] så småt er (...) større fokus i DH (...) på trods af, at der er mange store handicaps"

Fortæl om diabetes:

Vi har møde en gang om måneden i Diabetesforeningen [lokalforeningen] og en gang imellem inviterer vi formanden for social- og sundhedsudvalget med til mødet for at fortælle nyt og så vi også kan fortælle noget"

Jeg har gjort det i forbindelse med et møde vi skulle have i vores diabetescafé [fået] en politiker til at komme (...). Jeg fornemmede, at han ikke vidste så meget om forskellen på type 1- og type 2-diabetes (...) så jeg begyndte at sende nogle meget små oplysende artikler, hvor jeg havde highlightet bare fem linjer, hvis han læste de gule fem linjer så vidste han forskellen (...) [Politikeren] skrev tilbage, at det var han glad for og lige før vi skulle have mødet skrev jeg til ham om vi ikke skulle lave en pressemeddelelse sammen (...) så sagde jeg til ham ved du hvad, så vil jeg lave et udkast, hvor jeg skriver nogle udtalelser, som du er kommet med og så kan du vælge (...) eller lave din egen og han tog det hele (...). Jeg havde selvfølgelig undersøgt, at det stemte overens med Diabetesforeningen, det vi mente"

Om Diabetesforeningen

Diabetesforeningen er en interesseorganisation, der siden 1940 har støttet mennesker med diabetes. I dag har vi ca. 90.000 medlemmer og er dermed en af Danmarks største patientforeninger. I Diabetesforeningen kæmper vi for at forbedre livsvilkårene for mennesker med diabetes og sætte diabetes på den politiske dagsorden.

➔ Læs mere på **diabetes.dk**

Diabetesforeningen

Stationsparken 24, st.tv.
2600 Glostrup

Telefon 66 12 90 06
info@diabetes.dk
www.diabetes.dk

diabetes
foreningen

